

Atlantin kolmiokauppa = löytöretkien jälkeen Atlantilla harjoitettiin kauppaa, jossa Afrikasta kuljetettiin orjia Amerikkaan, orjat tuottivat raaka-aineita kuten puuvillaa, joka sitten kuljettiin Eurooppaan, jossa tuotteet jalostettiin ja osa myytiin takaisin Afrikkaan

feodalismi = läänityslaitos, keskiajan yhteiskuntajärjestelmä, joka perustui maaomistuksien jakamiseen sotapalvelusta vastaan; järjestelmässä ylimpänä oli aatelisto, joka hallitsi maata; suurimman ryhmän muodostivat talonpojat, jotka monilla alueilla elivät maaorjan asemassa

gootit = germaanikansa, joka jakautui itägootteihin ja länsigootteihin; tekivät 200-luvulta lähtien hyökkäyksiä Rooman valtakuntaan

Hansaliitto = pohjoissaksalaisten kaupunkien keskiajalla muodostama kauppayhteenliittymä, joka hallitsi kauppaa Pohjois-Euroopassa aina 1600-luvulle asti

hunnit = yhteisnimitys keskiaasialaisista ratsastavista paimentolaiskansoista; aloittivat ns. kansainvaellukset hyökättyään itägoottien kimppuun vuonna 375

inflaatio = rahan arvon aleneminen; hintojen nousu

kaksivuoroviljely = viljelymuoto, jossa peltoa aina vuorovuosin viljeltiin ja pidettiin kesannolla

kansainvaellukset = perinteisesti käytetty kuvaamaan Euroopassa tapahtuneita väestöliikkeitä noin 300–600 jaa.; sitä on arvosteltu harhaanjohtavasta mielikuvasta, että kokonaiset, yhtenäisiksi muodostuneet kansat olisivat tehneet vaelluksia Rooman alueille

kartanotalous = antiikin lopulla yleistynyt talousmuoto, jossa taloudellinen toiminta tapahtui suurten kartanoiden alueilla ja harjoitettiin luontaistaloutta

kaskiviljely = viljelymuoto, jossa metsää poltettiin ja palaneeseen tuhkaiseen maahan kylvettiin siemenet

kauppakomppania = kauppiaitten yhteenliittymä, joka oli saanut valtiolta yksinoikeuden jonkin alueen kauppaan

kolmivuoroviljely = keskiajalla yleistynyt viljelytapa, jossa peltoon kylvettiin vuorovuosina syysviljaa ja kevätiljaa, ja kolmantena vuonna pelto oli kesannolla; näin maa saatiin tehokkaammin käyttöön ja myös sadot paranivat

kolonialismi = politiikka, jossa valtio alistaa ja hyödyntää toisia alueita taloudellisesti perustamalla siirtokuntia; oli erityisen voimakasta 1600- ja 1700-luvuilla

kolumbiaaninen vaihto = eläinten, kasvien ja ihmisten siirtyminen eri maanosien välillä ja sen vaikutus ekosysteemiin ja väestörakenteeseen

konkistadori = löytöretkien yhteydessä espanjalaisista Amerikan valloittajista käytetty nimitys

luontaistalous = talousmuoto, jossa rahaa ei käytetä ensisijaisena vaihdon välineenä, vaan tavaroita vaihdetaan suoraan toisiin tavaroihin

merkantilismi = 1600-luvulla alkanut taloussuuntaus, jonka tarkoituksena oli kasvattaa oman maan vaurautta niin, että vienti olisi tuontia suurempaa; suosittiin jalostettujen tavaroiden vientiä ja pyrittiin estämään tavaroiden tuominen omaan maahan

näkymätön käsi = taloustieteilijä Adam Smithin 1700-luvulla esittämä teoria, jonka mukaan yrittäjät tavoittelevat "näkymättömän käden" ohjaamana koko ajan isompia voittoja ja samalla edistävät taloutta

pieni jääkausi = keskiajalta alkanut ilmaston kylmä jakso, joka kesti 1800-luvulle asti; osa tutkijoista on ajoittanut kylmän kauden alkamaan jo 1300-luvulta ja osa 1400-luvulta

rahatalous = talousmuoto, jossa vaihdon välineenä on raha

siirtomaa = maa tai alue, jonka jokin toinen maa, yleensä eurooppalainen, on valloittanut ja alistanut

Tordesillasin sopimus = Espanja ja Portugali jakoivat vuonna 1494 espanjalaisessa Tordesillasin kaupungissa Euroopan ulkopuolisia alueita; Espanja saisi hallita Amerikkaa Brasiliaa lukuun ottamatta ja Portugali saisi hallita Afrikkaa, Aasiaa ja Brasiliaa

tuotannontekijät = taloustieteen käsite; tarkoittaa hyödykkeiden eli tavaroiden ja palveluiden tuotannossa käytettäviä resursseja, kuten tuotannontekijät; jaetaan kolmeen ryhmään: työvoima, pääoma ja raaka-aineet

valistus = pääasiassa 1700-luvulla vallinnut kulttuurivirtaus, joka korosti järkeä ja arvosteli yhteiskunnan epäkohtia

vasalli = feodalismiin liittyvä alamaissuhde; henkilö, joka oli saanut maata läänityksenä; vastapalveluksi hän antoi sotajoukkoja ylemmälleen